

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/180/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117224269
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8117224269.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu P. A. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XX. A. XXXXX/X, XXX XX S., proti žalovanému Y. K., so sídlom O. XX, XXX XX C., P.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátkou JUDr. Miroslava Slovinská, so sídlom Štefánikovo námestie 13, 052 01 Spišská Nová Ves, o vydanie bezdôvodného obohatenia + zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 20Csp/299/2017-84 zo dňa 23. júla 2018, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Žalobu zamietá.
- II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.“
2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 451 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, 2, 3, § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.
3. Vychádzal zo zistenia, že strany konania uzatvorili dňa 28.09.2007 úverovú zmluvu č. XXXXXXXX/XXXX na základe ktorej poskytol žalovaný žalobcovi medziúver vo výške 2.100.000,- Sk (69.707,23 Eur). Podľa č. V bodu 1 zmluvy, žalobca súhlasí s poistením na krytie úverovej pohľadávky pre prípad smrti prostredníctvom Zmluvy o hromadnom poistení, uzatvorenej medzi stavebnou sporiteľňou a Y. poisťovňou, a.s., podľa č. V. bodu 4 zmluvy, poberateľ sa zaviazal počas celej doby splácania úveru podľa článku II. tejto zmluvy splácať splátku zvýšenú o konštantný príplatok nasledovne: do veku 29 rokov vrátane o 0,01% z cieľovej sumy, do veku 39 rokov vrátane o 0,02% z cieľovej sumy, do veku 44 rokov vrátane o 0,03% z cieľovej sumy, do veku 55 rokov vrátane o 0,05% z cieľovej sumy, na krytie úhrady poistného. Podľa predloženého výpisu z účtu žalobca poslednú časť poistného uhradil dňa 01.01.2014, poslednú splátku úrokov z úveru uhradil dňa 30.09.2014 a poslednú upomienku dňa 30.11.2014.
4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že sa súd v prvom rade zaoberal vznesenou námietkou premlčania. Žalobca na pojednávaní konanom dňa 23.07.2018 uviedol, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel až z výpisu z účtu, kedy zrušil zmluvu so spoločnosťou Y., a to bolo 31.12.2014, teda z tohto výpisu sa dozvedel celý skutkový stav. Nasledujúci deň teda začala plynúť dvojiročná subjektívna premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď v danom prípade sám žalobca potvrdil, že mu boli známe všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žaloba bola podaná na súde dňa 30.11.2017, teda po uplynutí 2 ročnej

subjektívnej premlčacej doby. Ak žalobca neskôr na pojednávaní už zmenil svoje tvrdenia tak, že až pomocou bankového ombudsmana a následne preverenia NBS bolo zistené, že splátky poisťky boli realizované protiprávne a zmluvu je možné považovať za neplatnú, tak k tomu poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Cdo 67/2011 podľa ktorého to, kedy sa oprávnený dozvedel ako takýto jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Súd mal však za to, že došlo k uplynutiu aj 3-ročnej objektívnej premlčacej doby, nakoľko táto začala plynúť pri sume 6.704,24 Eur titulom poistenia najneskôr dňa 02.01.2014, titulom poplatkov za upomienku v sume 75,- Eur najneskôr dňa 01.11.2014 a titulom úrokov z medziúveru v sume 681,75 Eur najneskôr dňa 01.10.2014. Ďalej poukázal na to, že úmysel žalovaného nebol vôbec nijako preukázaný a žalobca v konaní nepredložil žiadne rozhodnutie, prípadne iný dôkaz z obdobia, kedy bola zmluva uzatvorená, a ktorým by boli žalovanému vytýkané pochybenia pri uzatváraní zmluvy, resp. účtovaní upomienok, preto nemožno bez ďalšieho hovoriť o úmyselnom konaní žalovaného. Žaloba bola na súde podaná dňa 30.11.2017, teda po uplynutí 3 ročnej objektívnej premlčacej doby (okrem upomienky 15,- Eur zo dňa 30.11.2014). Súdu tak neostávalo nič iné ako žalobu, ktorou sa žalobca domáhal premlčaného práva zamietnuť. K uplatnenému nároku na primerané finančné zadostučinenie uviedol, že pre jeho priznanie neboli splnené predpoklady, preto súd žalobu aj v tejto časti zamietol.

5. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaný bol v konaní úspešný v celom rozsahu a preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom v danom prípade nezistil žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v celom rozsahu. Odvolenie podal z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. Uviedol, že nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že je nárok premlčaný z dôvodu uplynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby, ale aj z dôvodu neakceptácie objektívnej premlčacej doby. Poukázal na to, že dojednanie podľa čl. V bodu 1 a bodu 4 zmluvy považuje za neurčité, neplatné a odporujúce zákonu. Jedná sa o neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 52 Občianskeho zákonníka, ktoré nezodpovedajú ani požiadavkám, ktoré vyžaduje zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Uviedol, že poistenie bolo súčasťou vopred pripravenej formulárovej zmluvy, ktorej obsah nemohol ovplyvniť, preto nemožno predpokladať, že sa pre poistenie rozhodol až po uzavretí úverovej zmluvy a prípadnom znížení rizika. Vo vzťahu k začatiu plynutia subjektívnej premlčacej doby mal za to, že toto je závislé len na subjektívnej, teda vedomostnej stránke poznania žalobcu o skutočnosti, že môže podať žalobu na súde. Trval na tom, že subjektívna premlčacia doba na podanie žaloby začala plynúť dňa 03.04.2017, kedy sa oboznámil so záverečným stanoviskom Národnej banky Slovenska a zákon vyžaduje dokonanie stavu vedomia oprávneného, nestačí iba možnosť, či pravdepodobnosť získania tejto vedomosti. Uviedol, že uvedenými vedomosťami reálne nedisponoval, len mal pochybnosti a zisťoval na príslušných kompetentných úradoch, či sú tieto pochybnosti opodstatnené. Uviedol, že pochybnosti u neho prvýkrát skutočne spôsobil výpis z účtu, kedy zrušil zmluvu so spoločnosťou Y., a to bolo dňa 31.12.2014. To, že dňa 31.12.2014 vedel komu zaplatil, kedy a koľko ešte neznamená, že vedel skutočne, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil a o akú sumu a že zákon na začatie plynutia subjektívnej premlčacej lehoty nevyžaduje, aby žalobca získal vedomosť o kvantite skutočností, že sa stali, ale aj o ich kvalite, že došlo k porušeniu práv žalobcu, a v tejto súvislosti poukázal na list zo dňa 27.12.2016, ktorý adresoval Z. A. E. z H. banky K., v ktorom sa uvádza, že nedostal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na jedinú otázku, ktorá ho zaujíma, a to, či K. porušila uzatvorenú úverovú zmluvu. Ďalej nesúhlasil ani so záverom súdu prvej inštancie, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť nebol nijako preukázaný, pretože konanie subjektu žalovaného, ktorý dlhodobo a opakovane poskytuje predražené spotrebiteľské úvery a účtuje za poistenie dvojnásobok dohodnutej sumy sa musí hodnotiť ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohateniu. Uviedol, že doba počas ktorej poskytuje žalovaný úvery a ich množstvo vylučuje inú možnosť ako tú, že žalovaný sa na úkor žalobcu obohatil úmyselne, lebo sa nejedná o jeho náhodné nedbanlivostné zlyhanie, pričom v tejto súvislosti poukázal aj na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove. Mal za to, že mu patrí aj uplatnený nárok na primerané finančné zadostučinenie podľa poslednej vety § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo rozsudok zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%.

7. Žalovaný sa k podanému odvolaniu vyjadril tak, že má za to, že žalobca v podanom odvolaní uvádza svoju argumentáciu, rovnakú akú uvádzal aj v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorou sa súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku riadne vysporiadal. Mal za to, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď nárok žalobcu považoval za premlčaný, pričom okrem iného vychádzal súd zo samotnej výpovede žalobcu uskutočnenej na pojednávaní dňa 23.07.2018. Z tvrdení, že sa obracal žalobca aj na Národnú banku Slovenska je zrejmé, že žalobca sa už v roku 2013 domnieval, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil. S argumentáciou žalobcu o tom, že subjektívna premlčacia lehota mu začala plynúť dňa 03.04.2017 sa nestotožnil, pretože žalobca jasne uviedol, kedy nadobudol presvedčenie o bezdôvodnom obohatení zo strany žalovanej a po nadobudnutí tohto presvedčenia začal reálne vykonávať úkony smerujúce k dosiahnutiu vydania predmetného bezdôvodného obohatenia. Taktiež argumentáciu žalobcu vo vzťahu k desaťročnej premlčacej doby považuje za irelevantnú, pretože v konaní nebol nijakým spôsobom preukázaný jeho úmysel bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu. Tvrdenia žalobcu o jeho úmysle bezdôvodne sa obohacovať na klientoch považuje len za subjektívne stanovisko žalobcu, avšak rozhodne nemožno toto tvrdenie považovať za relevantné preukázanie jeho úmyslu bezdôvodne sa obohacovať. Uviedol, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo správne zistené márne uplynutie tak subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby. Vo vzťahu k nároku žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia plne poukázal na bod 19. napadnutého rozsudku, s ktorým sa plne stotožnil. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal mu voči žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

8. Žalobca k vyjadreniu žalovaného uviedol, že na svojom názore vo vzťahu k objektívnej a subjektívnej premlčacej dobe zotrváva aj po doručení vyjadrenia zo strany žalovaného, pričom uvedené je iba zopakovaním jeho argumentácie v priebehu konania na súde prvej inštancie a vo svojom vyjadrení žalovaný nič nové neuviedol. Žalobca vo svojom vyjadrení opätovne poukázal na začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby a na 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, pričom uviedol, že konanie žalovaného ako keby smerovalo k cieľu premlčania pohľadávky a aj keď žalovaný priznal, že pochybil, neuhradil dlh žalobcovi, ktorý ho trpezlivo od 03.04.2017 očakával, ale zrejme kalkuloval s tým, že skúsi namietat premlčanie, čo považuje za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Opätovne zopakoval aj svoj nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Záverom uviedol, že z uvedených dôvodov a kvôli zopakovaniu sa ochorenia má ešte väčší záujem brániť sa v spore proti žalovanému, ktorý je profesionál v poskytovaní úverov a preto žiadal odvolací súd o skorý termín vytyčenia pojednávania, prípadne rozhodnutia vo veci.

9. Žalovaný sa k podanému vyjadreniu žalobcu nevyjadril.

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

12. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí

rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že došlo k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu, a to vo vzťahu k okolnostiam týkajúcich sa posúdenia začatia plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby.

13. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Odvolací súd má za to, že došlo k naplneniu aj tejto odvolacej námietky, a to nesprávnou aplikáciou ustanovení o premlčaní.

14. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v dôsledku úspešne uplatnenej námietky premlčania žalovaným, pretože po preskúmaní obsahu spisu, ako aj z výpovede samotného žalobcu mal za to, že došlo k premlčaniu žalobcovho nároku tak v objektívnej ako aj v subjektívnej premlčacej dobe. S uvedeným záverom sa však nestotožnil žalobca, pretože namietal jednak začiatok od ktorého je potrebné počítať plynutie subjektívnej premlčacej doby a jednak namietal dĺžku aplikovanej objektívnej premlčacej lehoty. Z uvedeného dôvodu bolo preto potrebné v rámci odvolacieho konania posúdiť, či v predmetnom prípade došlo skutočne k premlčaniu žalobcovho nároku uplatneného žalobou alebo zamietnutie žaloby súdom prvej inštancie bolo nesprávne.

15. V prípade bezdôvodného obohatenia Občiansky zákonník upravuje tak subjektívnu ako aj objektívnu premlčaciu dobu. Oprávnený sa môže domáhať svojho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia len v rámci plynutia oboch lehôt. V prípade, ak dôjde k uplynutiu jednej z nich, oprávnený nemá možnosť domáhať sa svojho práva z bezdôvodného obohatenia, nakoľko došlo k jeho premlčaniu. Subjektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka tak, že najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

16. Vo vzťahu k subjektívnej premlčacej dobe odvolací súd poukazuje na to, že zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slova „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil.

17. Existuje preto obava, že nedôsledným výkladom zákonného termínu „dozvie“ sa otiera rozdiel medzi objektívnou a subjektívnou dobou. Najzávažnejšie negatívne následky by nastali v prípade rozumovo menej vyspelých osôb, ktorým by sa nanútila povinnosť poznať aplikáciu práva bez ohľadu na úroveň ich mysle (OGH 3Ob592/77 - „Na slabomyselnosť podľa § 879 Abs 2 Z 4 ABGB je potrebný menší stupeň slabosti mysle ako taký, ktorý má za následok nesvojprávnosť“).

18. Inými slovami povedané, nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u advokátov nemožno vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času po vykonaní plnenia.

19. Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie odkedy plnila, resp. jej plnenie bolo poskytnuté. Ako vyplýva z početných rozhodnutí súdov, pre začiatok plynutia subjektívnej doby je rozhodujúce poznanie skutkových okolností (ani nie tak právneho posúdenia), no okolností nie zo zmluvy, ale okolností z porušenia práva, v danom prípade z bezdôvodného obohatenia (okolnosť, že došlo k porušeniu zákona, o výške bezdôvodného obohatenia a príčinnej súvislosti medzi prvými dvoma

okolnosťami). Zdá sa teda, že nepostačujú pochybnosti, ale „dozvedenie“ sa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia.

20. Z nateraz zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalobca mal od počiatku za to, že zmluva medzi ním a žalovaným bola uzatvorená platne a mala všetky stanovené náležitosti, pričom až zrušením zmluvy so žalovaným nadobudol pochybnosti o korektnosti úveru a až s odstupom času po tom, čo žalovanému splatil úver sa dozvedel od Národnej banky Slovenska, že z predmetnej úverovej zmluvy došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, pričom Národná banka Slovenska dala žalobcovi konečné a zrozumiteľné stanovisko až listom zo dňa 03.04.2017, čo vyplýva z obsahu spisu (č.l. 34 a nasl.). Až od uvedeného dátumu možno podľa názoru odvolacieho súdu začať počítať začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby.

21. Pre začatie plynutia premlčacej doby v predmetnom prípade tak bolo určujúcou skutočnosťou obdržanie odpovede zo strany Národnej banky Slovenska. Vzhľadom na to, že žalobca nepredložil žiaden iný dôkaz, bolo potrebné pri určení začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vychádzať z datovania listu Národnej banky Slovenska, a to dňa 03.04.2017 a keďže žaloba bola podaná dňa 30.11.2017, možno konštatovať, že bola podaná v rámci plynutia subjektívnej premlčacej doby.

22. Vo vzťahu k vyjadreniu žalobcu na pojednávaní konanom dňa 23.07.2018 o vedomosti o bezdôvodnom obohatení, ako aj vzhľadom na ďalší priebeh uvedeného konania a obsah odvolania, odvolací súd má za to, že zrušením zmluvy so žalovaným dňa 31.12.2014 na strane žalobcu vznikli dôvodné pochybnosti o uzatvorenej zmluve a o výške sumy vráteného úveru, preto sa z uvedeného dôvodu obracal tak na Národnú banku Slovenska, ako aj na bankového ombudsmana (z obsahu spisu vyplýva, že sa obracal aj na samotného žalovaného), aby od subjektu, ktorý vykonáva dohľad na finančnom trhu zhodnotil, či zo strany žalovaného nedošlo k porušeniu zmluvy (viď napr. list zo dňa 27.12.2016 na č.l. 33, list zo dňa 23.06.2014 na č.l. 32), pričom po značných peripetiách dostal žalobca jednoznačnú odpoveď až od Národnej banky Slovenska dňa 30.04.2017, v dôsledku čoho udelil dňa 21.06.2017 plnú moc na zastupovanie advokátovi, pričom k podaniu žaloby došlo dňa 30.11.2017. Na základe uvedeného sa odvolací súd domnieva, že v prípade, ak by sa žalobca o vzniku bezdôvodného obohatenia (t.j. o skutkových okolnostiach) dozvedel v skutočnosti už v roku 2014, t.j. v čase zrušenia zmluvy, podnikol by už v tomto čase kroky smerujúce k tomu, aby sa domohol vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného. Vo vzťahu k uvedenému odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 1 Cdo 67/2011 zo dňa 11.04.2018 v ktorom uviedol, že: „Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné.“ Z uvedených dôvodov má odvolací súd za to, že okamih od ktorého je potrebné počítať plynutie subjektívnej premlčacej doby je datovanie listu Národnej banky Slovenska zo dňa 03.04.2017, z čoho vyplýva, že k uplynutiu subjektívnej premlčacej doby v predmetnom prípade nedošlo.

23. K objektívnej premlčacej dobe odvolací súd poukazuje na to, že Občiansky zákonník tak v § 107 ods. 2 rozlišuje dve rôzne dĺžky lehôt vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe, pričom to, ktorá z nich bude aplikovaná na ten-ktorý prípad bude závisieť od toho, akým spôsobom bolo získané bezdôvodné obohatenie. Občiansky zákonník síce v uvedenom ustanovení hovorí o bezdôvodnom obohatení získanom úmyselne, avšak v uvedenom a ani v inom ďalšom ustanovení nevymedzuje podstatu úmyselného konania. Z uvedeného dôvodu preto treba z hľadiska právnej teórie vychádzať z právnej úpravy úmyselného zavinenia podľa definície úmyselného zavinenia upravenom v Trestnom zákone. O priamy úmysel tak ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním získa bezdôvodné obohatenie a súčasne ho aj získať chcel. O nepriamy úmysel ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného obohatil, vedel, že svojím konaním obohatenie, ktoré mu nepatrí, môže získať a s týmto následkom bol pre prípad, že nastane, uzrozumený. Pre oba prípady je rozhodujúcim znakom úmyslu predchádzajúca vedomosť subjektu, ktorý sa neoprávnene obohatil o tom, že svojím konaním získava alebo môže získať hodnoty vyjadriteľné v peniazoch, ktoré mu nepatria.

24. Vo vzťahu k aplikovaniu 10-ročnej alebo 3-ročnej objektívnej premlčacej doby odvolací súd poukazuje na bod 42. v spojení so záverom Písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-485/19 zo dňa 07.10.2019, kde Európska komisia uviedla, že čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať tak, že mu odporuje taká vnútroštátna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľ, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe plnenia spotrebiteľa z nekalkej zmluvnej podmienky má pre uplatnenie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby povinnosť dokázať, že veriteľ úmyselne porušil práva spotrebiteľa.

25. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi písomných pripomienok Európskej komisie a má za to, že na uvedený prípad je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Je potrebné uviesť, že žalovaný minimálne vedel, že nedodržanie zákonných podmienok pri uzatváraní zmlúv môže mať za následok nepriznanie určitých súm, a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumený (dolus indirectus, tzv. nepriamy úmysel). Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Z uvedeného dôvodu tak možno dospieť k záveru, že žaloba bola v predmetnom prípade podaná aj v rámci objektívnej premlčacej doby.

26. Odvolací súd preto s poukazom na vyššie uvedené postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil napadnutý rozsudok a postupom podľa § 391 C.s.p. vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

27. Úlohou súdu prvej inštancie tak bude znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom - opätovne preskúmať dôvodnosť žaloby, charakter vzťahu medzi sporovými stranami, dôvodnosť a výšku žalobcom požadovaných súm, existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, ako aj nárok žalobcu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia - následne vo veci znova rozhodnúť, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 C.s.p. aj náležite odôvodniť.

28. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade všetkých trov konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znova od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).